

Historie

Skjern Kirke

Igennem århundreder har Skjern Kirke været et åndeligt samlingspunkt for byens mange kirkegængere og aktive religiøse retninger.

Skjern Kirke er en romansk kirke, bygget af tilhuggede granitsten. Den ældste del stammer fra omkring år 1200, og før den tid lå der måske en trækirke på stedet. Kirken hørte under kronen indtil 1661, hvor Frederik III overdrog den samt inddrivelsen af tiendeafgiften til herremanden på Lundenæs. I 1914 overgik den til selveje.

Kirken lå oprindeligt for sig selv ved overgangsstedet over Kirkeå (Old Å), et trafikalt knudepunkt, hvor vejene til Ribe/Varde, Kolding/Horsens, Viborg og Holstebro/Ringkøbing mødtes (se den gamle vejsten på hjørnet af Vardevej/Ånumvej). Senere opstod her en mindre bebyggelse med håndværkerboliger.

Kirken er ombygget og udvidet i flere omgange, senest i 1915. Skjern by var vokset i størrelse gennem sidste halvdel af 1800-tallet: Ringkøbing/Varde-landevejen blev omlagt og forbedret, byen blev knudepunkt for to jernbanelinjer, og en stor vækkelsesbølge gik gennem byen. Derfor slog kirkens 300 siddepladser ikke til - ofte måtte lige så mange stå op til gudstjenesten. Så til en pris af 72.663 kroner og 60 øre blev den udvidet. Borgerne betalte over halvdelen, og landboerne skaffede kampesten til murene i stedet for de planlagte teglsten – til arkitektens store fortrydelse!

Læg også mærke til:

- reliefhovedet i sydmuren
- de tilmurede mands- og kvindedøre i syd- og nordmurene. Særligt fornem er norddøren med en genbrugt, udsmykket gravsten
- inde i kirken den oprindelige døbefont af granit, krucifikset fra 1400-tallet, stolegavle fra 1600-tallet og kirkeskibet, fuldriggeren "Immanuel", bygget og skænket af uldspinder Hans Jørgen Delfs til genindvielsen i 1915
- de gamle og specielle gravsten på kirkegården med navnene på Skjerns kendte og ukendte borgere gennem tiden (se evt. www.findengrav.dk)

Skjern Kirke før den store ombygning i 1915, opmålt af byens kirkeekspert, bankbestyrer P. Ingolf Christensen. Ved pilen var placeret et lavt vindue, så spedalske kunne deltage. Et tilsvarende vindue er stadig bevaret i Bølling Kirke.

Foto: Pia Ellegaard.

En af kirkens smukt udskårede stolegavle fra 1600-tallet. Den blev i ældre tid kaldt "Kongens stol" og bærer Christian IV's monogram, fordi den tilhørte lensmændene på det kongelige slot, Lundenæs.

Kilde og foto: Danmarks Kirker, Skjern kirke. 2000.

Under ombygningen i 1915 fandt man i nordmuren denne samling guldringe og smykker, mønter og sølvmedaljer. De tilhørte sognepræsten, Iver Gregersen Hemmet, som må have gemt sine værdier under svenskekrigene 1657-60. Skatten blev aldrig hentet igen og befinder sig nu på Nationalmuseet.

Foto fra 1956: Odense Luftfoto: Det Kongelige Bibliotek